

Utbildningsinspektion i Nibbleskolan

UTBILDNINGSINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

1. Normer och värden
2. Kunskaper
3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete
6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde. Rapporten ger således inte en heltäckande beskrivning av all pågående utbildningsverksamhet inom enheten vid den aktuella tidpunkten.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter liksom jämförelser med jämförbara verksamheter är också betydelsefulla vid bedömningarna och för slutsatserna med krav på åtgärder och förbättringar. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Skolform	Antal elever/barn	Skolform	Antal elever/barn
Förskoleklass	34	Skolbarnsomsorg:	104
Grundskola	224		

Utbildningen vid Nibbleskolan omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–6. På skolan finns även en förberedelseklass för elever som nyligen kommit till Sverige. Skolans fritidshemsverksamhet består av fyra fritidshem som är integrerade i skolans verksamhet och lokaler.

Skolans byggnad är från början av 1970-talet. Flertalet elever har kort skolväg. Upptagningsområdet består dels av ett villaområde, dels av ett hyreshusområde. Ett fåtal elever kommer från samhällen utanför Köping. Cirka 30 procent av eleverna har utländsk bakgrund.

Skolan är organiserad i fyra avdelningar för förskoleklass med 7–11 barn samt årskurs 1–3 med 26–36 barn i varje avdelning. Ett fritidshem är integrerat i varje avdelning. Årskurs 4–6 organiseras årskursvis och varierar mellan 34–52 elever per årskurs.

Skolans pedagogiska personal arbetar i nio arbetslag som utgörs av fyra lag för förskoleklass och årskurs 1–3, ett lag per årskurs 4–6 med specialpedagog, ett lag för lärare i praktisk-estetiska ämnena samt ett lag för förberedelseklassen. På skolan finns en ledningsgrupp som består av fyra personer och utgörs av rektor, en representant för förskoleklass och årskurs 1–3, en för årskurs 4–6 samt en för fritidshemspersonalen.

Skolan har tidigare deltagit i projektet Hälsofrämjande skola i Västmanland och har fortsatt lokalt med projektet "Kostens och motionens betydelse för hälsa". Skolan ingår i de kommunövergripande Språk- läs- och skrivutvecklingsprojektet samt Matematikprojektet.

Genomförandet av inspektionen i Nibbleskolan

Skolverket sände den 13 juni 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektionsteamet med ansvar för Nibbleskolan har bestått av undervisningsrådet Mariette Dennholt och experten Robert Johansson. Besök i Nibbleskolan inleddes den 7 november 2003 och avslutades den 8 november 2003.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Nibbleskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem samt på Köpings kommuns och Nibbleskolans hemsidor. Inspektörerna har även tagit del av en film om involveringspedagogik som ingetts av skolan.

I Nibbleskolan genomfördes formella intervjuer med rektor, lärare, fritidshemspersonal, specialpedagog, skolsköterska, elever från årskurs 2 och 6, elevråd, barn på fritidshem samt föräldrar. Lektionsbesök samt besök i förskoleklass och på fritidshem genomfördes. Under besöket fördes även samtal med barn, elever och personal i verksamheterna.

Bedömning

Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanernas mål framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och lust att lära. I läroplanerna anges också att barn och elever skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön samt få ett reellt inflytande över utformningen av utbildningen. På samma värdegrund vilar verksamheten inom det offentliga skolväsendet för vuxna.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet med skolans värdegrund och läroplanernas mål att sträva mot.

Vid Nibbleskolan har inspektörerna erfarit att det råder ett gott klimat bland elever och personal. Under inspektionsbesöket visar barnen och eleverna respekt för och hänsyn till varandra. Elever och föräldrar beskriver en stor trivsel och trygghet på skolan och på fritidshemmen. Personal, elever och föräldrar anser att det förekommer mycket lite mobbning på skolan samt att personalen agerar snabbt i uppkomna situationer.

Under flera års tid har skolan arbetat aktivt och strukturerat med normer och värden för att skapa trygghet, trivsel och arbetsro. Rektors uppfattning är att värdegrundsarbetet är basen för lärandet och all personal synes vara medveten om värdegrundens betydelse för en god arbetsmiljö och för elevernas sociala utveckling.

Enligt vad som framkommit vid inspektionen deltar samtliga fritidshemsavdelningar i skolans värdegrundsarbete.

All pedagogisk personal har erhållit fortbildning i involveringssamtal. Klasslärarna har regelbundna involveringssamtal i fasta grupperingar om cirka tio elever. Barnen tränas i att få tala och bli lyssnad på. Öppna samtal förs om saker som inträffat samt även om moraliska och etiska frågor. Elever och lärare försöker gemensamt finna lösningar på eventuella problem som lyfts fram i gruppen. Elever och föräldrar är mycket positiva till samtalen.

Vid två av fritidshemsavdelningarna arbetar personal och barn med ett material som kallas Charlie, som ett komplement till involveringssamtalen på skolan. Syftet med Charlie är bland annat att stärka elevernas självkänsla, utveckla en medkänsla för andra och lära ut konflikthantering. Barn och personal arbetar med Charlie i mindre grupper cirka en timme per vecka.

På skolan finns ett väl utvecklat system med kamratstödjare i varje klass. Elever och föräldrar tycker att det är bra att det finns kamratstödjare. Eleverna uppger även att de brukar vända sig till kamratstödjare om bråk uppkommer.

Skolans har en gemensam trivsel- och ordningsregel, som ursprungligen framtagits under medverkan av elever och personal. I regeln anges att ”vi ska uppföra oss så att vi inte stör arbetet för någon, skadar någon eller förstör för andra och vi ska vara varsamma om vår skola.”. Regeln är en utgångspunkt för regelbundna samtal om vad som är bra eller dåligt samt rätt eller fel.

Eleverna har egna veckoplaneringar och en plan för utvärdering av veckans skolarbete. Elevernas ansvar och inflytande kan dock utvecklas vidare. Intrycket vid inspektionen är att de flesta lektioner styrs och planeras av lärarna och eleverna själva ger uttryck för att de sällan är delaktiga i planeringen av undervisningens innehåll och arbetssätt. Elevernas inflytande avser vanligtvis i vilken ordning arbetsuppgifter som läraren planerat skall genomföras samt i viss mån arbetssättet. Enstaka ämnen låter eleverna välja innehåll och metoder.

Barnen på fritidshemmen är till stor del delaktiga i planeringen av verksamheten. Samtliga avdelningar har samlingar, vid vilka barnen får vara med och bestämma aktiviteter.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att personal och elever i Nibble-skolan tillsammans arbetar på ett föredömligt sätt för att skapa trygghet och lust till lärande. Inspektörerna bedömer att eleverna utvecklar normer och värden som ligger väl i linje med de nationella målen i läroplanen.

De delar som berörs ovan gäller även för Nibbleskolans fritidshem.

Inspektionen har dock visat att arbetet med att successivt öka elevernas inflytande över och ansvar för det egna lärandet kan förbättras. Inspektörerna bedömer att skolan behöver utveckla formerna för elevernas delaktighet så att inflytande och ansvarstagande samt elevernas motivation för detta ökar.

Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Målen för lärandet anges i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Nibbleskolan finns bearbetningar av de nationella kursplanerna i samtliga ämnen. På skolan pågår en revidering av dessa.

Skolan har valt att inte göra alla delproven som hör till de nationella ämnesproven årskurs 5. Enligt årsrapport 2002 för Nibbleskolan, tillika skolans kvalitetsredovisning, bedömdes 23 procent av eleverna inte nå målen i svenska och engelska samt 31 procent i matematik.

Inspektionen har visat att det på skolan finns ett stort antal elever som är i behov av särskilt stöd. Skolan arbetar dock med att utveckla rutinerna kring arbetet med dessa elever.

Vid inspektionen har framkommit att det på skolan kan se olika ut huruvida undervisningen för eleverna i årskurs 6 utgår från målen i kursplanerna för årskurs 9 eller inte. Inspektörerna bedömer att skolan bör ha en enhetlig strategi för arbetet med målen i kursplanerna.

Inspektörerna har funnit att skolan saknar ett utvecklat system för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling i förhållande till målen i kursplanerna. Underlaget för skolans egen bedömning av elevernas utveckling och lärande är därmed delvis bristfälligt.

Sammanfattningsvis finner inspektörerna att möjligheten att bedöma resultaten då det gäller läroplanens mål respektive målen i de nationella kursplanerna är begränsad och därmed osäker. Skolan har i dagsläget endast resultat från delar av de nationella proven i årskurs 5. Resultaten indikerar dock att särskilda insatser behöver göras för att ge eleverna bättre förutsättningar att nå målen. Inspektörerna bedömer dock att skolans pågående arbete med utveckling av rutinerna avseende elever i behov av särskilt stöd dock är ett steg på vägen till ökad måluppfyllelse.

Inspektörerna bedömer att dokumentationen kring elevernas kunskapsutveckling och en analys av resultaten utifrån kursplanernas mål bör förbättras.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med föräldrar, barn, elever respektive de vuxenstuderande i arbetet med att forma en god miljö för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Nibbleskolan förs diskussioner kontinuerligt mellan elever och personal om exempelvis respekt för varandra, trygghet och gemenskap.

Skolans handlingsprogram mot mobbning beskriver hur personalen skall arbeta med att förebygga, upptäcka och åtgärda mobbning och kränkande behandling bland elever. Programmet behandlar dock inte kränkande behandling mellan lärare och elev. Handlingsprogrammet ses över årligen i samband med byte av kamratstödjare. En informationsfolder om skolans arbete mot mobbning och kränkande behandling skickas årligen hem till föräldrarna. Elever och föräldrar känner till antimobbningsgruppens arbete. Skolan har en antimobbningsgrupp som består av rektor, lärare, fritidspedagog och elevvårdspersonal. Gruppen arbetar utifrån handlingsprogrammet och efter en modell som i korthet innebär att man har strukturerade samtal med berörda elever var för sig samt håller uppföljningssamtal. Den så kallade Farstamodellen används i modifierad form. Föräldrar kontaktas, men inte i första utredningsskedet.

I Nibbleskolan finns kamratstödjare i varje klass. Kamratstödjarna har bland annat till uppgift att ta hand om elever som inte får vara med samt att hjälpa sina kamrater om något inträffar. Med hjälp av skolans föräldraförening anordnas utbildning av kamratstödjare varje höst. Kamratstödjarna får regelbundet hjälp och vägledning av lärare och fritidspedagoger i så kallade stödgrupper.

Tidigare, under avsnitt Normer och värden, beskrivs arbetet med involveringsamtal i skolan och projektet Charlie vid två fritidshem, vilka är bra exempel på skolans förebyggande arbete mot mobbning och kränkande behandling.

I Nibbleskolan tränas eleverna i att ta ansvar för ute- och inomhusmiljön inom flera olika områden. Exempel på ansvarsområden är högläsning för yngre barn samt städning av skolgård och klassrum. Inspektörerna bedömer att skolan har fungerande formella samverkansorgan i klassråd och elevråd där eleverna tränas i ett demokratiskt förhållningssätt.

Inspektionen visar att skolan och fritidshemmen har väl fungerande samverkansformer med hemmen. Föräldrar beskriver även att kontakten med personal och rektor är öppen och god. Nibbleskolan har haft lokal styrelse med föräldramajoritet, men har numera en aktiv föräldraförening som arbetar för ett ökat samarbete mellan skola och hem med inriktning på trivsel och trygghet.

Sammanfattningsvis står arbetet i Nibbleskolan för en god psykosocial och fysisk arbetsmiljö väl i överensstämmelse med läroplanen. Skolmiljön och barnens vistelse på fritidshemmen präglas av trivsel och trygghet. Skolan samverkar med barn, elever och föräldrar på ett bra sätt i syfte att forma en god miljö för utveckling och lärande. Eleverna har god kännedom om hur de skall agera i olika situationer som exempelvis mobbning. Inspektörerna bedömer att skolan bedriver ett föredömligt förebyggande arbete mot mobbning och kränkande behandling. Vid kommande revidering bör dock handlingsprogrammet utgå från det vidare begreppet kränkande behandling och även belysa kränkande behandling mellan vuxen och elev. Inspektörerna vill även framhålla vikten av att vårdnadshavare kontaktas då det uppstått problem för eleverna.

Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå målen skall främst utformas av de lärande och personalen. I förskolan och skolan skall detta ske i samverkan med hemmen. De nationella läroplanerna, andra statliga bestämmelser och kursplanerna ger dock också vissa anvisningar för arbetet. Det finns riktlinjer för stöd, betygssättning och utvecklingssamtal, utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid, etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper och färdigheter barnen, ungdomarna och de vuxna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att närma sig målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Enligt inspektörerna bedrivs verksamheten i förskoleklass utifrån personalens kunskap om de enskilda barnen och deras behov. Förskoleklasserna och årskurs 1–3 har vissa gemensamma aktiviteter, exempelvis sagostund, idrott och hälsa samt språklek. Förutom veckoplanering dokumenterar personalen i förskoleklassen verksamheten med bilder som skickas hem till föräldrarna.

Inspektionen har visat att arbetssätten varierar beroende på elevgruppens förutsättningar och för att tillgodose individuella behov. Observationer har visat att elever kan arbeta självständigt, parvis och i grupp. De får även prova att arbeta i olika konstellationer i olika ämnen inom teman. Vid klassrumsbesöken observerades exempel på material som eleverna tillverkat själva utifrån olika tema.

Skolans specialpedagog och speciallärare arbetar med Pilen, vilket är en arbetsmetod med tillhörande material för att utveckla språket i de lägre åldrarna. Inom ramen för Språk- läs och skrivprojektet har en nulägesbeskrivning gjorts och läskedjetest genomförts för elever i årskurs 2, 4 och 6.

I Nibbleskolan har eleverna i årskurs 4–6 veckoplaneringar. Läraren har det övergripande ansvaret för planeringen och strukturerar arbetet för eleverna. Eleverna får i viss utsträckning utvärdera veckans arbete. Klassläraren lämnar kommentarer varefter detta skickas delges föräldrarna för information och eventuella synpunkter.

Sedan år 1981 genomförs ett omfattande grupparbete i slöjd för elever i årskurs 5. Eleverna gör en egen utsmyckning av skolan som sätter en personlig prägel på skolan. Inspektörerna fick vid inspektionen ta del av mycket fina elevarbeten som fanns uppsatta i skolans lokaler.

Verksamheten på Nibbleskolans fritidshem är integrerad med skolans övriga verksamhet genom att fritidshemspersonalen arbetar under förmiddagarna i årskurserna 1–6. Personalen uppger att planeringstiden är tillräcklig för att kunna erbjuda en god pedagogisk verksamhet. Inspektörerna bedömer att fritidshemsverksamheten är pedagogiskt väl strukturerad och varierad med såväl fri lek som planerade aktiviteter, exempelvis skapande verksamhet, utflykter och gymnastik. Vissa avdelningar följer upp de teman som barnen arbetat med under skoltid, medan andra gör det ibland. Föräldrar och barn är mycket nöjda med verksamheten. I en avdelning med förskoleklass och årskurs 1–3 bedrivs arbetet utifrån montessoripedagogik.

Skolans elevvårdsteam utgörs av rektor, specialpedagog och skolsköterska. Specialpedagogen har påbörjat en kartläggning av elever i behov av särskilt stöd samt utvecklar rutinerna i arbetet med särskilt stöd för elever. Specialpedagogen är främst till för arbetet med eleverna i årskurs 4–6. Personalorganisationen i förskoleklass och årskurs 1–3 ger möjlighet till särskilt stöd inom klassens ram till elever som behöver sådant stöd. Klassläraren upprättar åtgärdsprogram, men specialpedagogen hjälper till vid behov. Åtgärdsprogram upprättas för elever i behov av särskilt stöd, men vid inspektionsbesöket framkommer att det dock kan saknas för ett fåtal elever. Skolans specialpedagog ser för närvarande över detta. Skolan kontakter vid behov kommunens centrala resursenhet för stöd och hjälp från psykolog och specialpedagog. Skolan har även ett bra samarbete med familjepedagogerna på resursenheten.

Några elever i Nibbleskolan har huvuddelen av sin undervisning genom kommunens försorg vid specialenheten Karamellen som utgör en särskild undervisningsgrupp.

Utvecklingssamtal erbjuds en gång per termin. Tolk anlitas vid behov. Inför samtalen skickas trivsel- och trygghetsfrågor till eleven och föräldrarna. Resultaten av de nationella proven i årskurs 5 genomgås vid samtalen. Föräldrarna

uppges att lärarna sätter eleven i centrum på ett bra sätt vid samtalen och anser att samtalen fungerar bra. För förskoleklassen och årskurs 1–3 upprättas ett individuellt måldokument för eleven.

Fritidshemspersonalen har inte egna utvecklingssamtal, men deltar vid behov vid skolans samtal. Personalen har en god daglig kontakt med föräldrarna och skolans kontaktböcker används även på fritidshemsavdelningarna.

Vid inspektionen har framkommit att det råder ett gott samarbete mellan föräldrar och personal. Föräldrarna är mycket nöjda med skolans information.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna arbetssätten på Nibbleskolan är goda för att stödja barnens och elevernas utveckling och lärande. Skolans mål och undervisningens innehåll främjar en kunskapsutveckling i linje med bestämmelserna.

Den pedagogiska verksamheten på fritidshemsavdelningarna bedöms som meningsfull och som ett bra komplement till skolan.

Skolans utvecklingsarbete avseende elever i behov av särskilt stöd torde ge goda förutsättningar för att tillgodose särskilt stöd till berörda elever. Det är dock inte acceptabelt att åtgärdsprogram saknas för elever i behov av särskilt stöd.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för barnomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolans inre arbete. Sammantaget har dessa skyldigheter att se till att rätten till utbildning tillgodoses. Fristående huvudmän har motsvarande ansvar även om de inte alltid omfattas av målen och riktlinjerna för det offentliga skolväsendet.

Frågor som tas upp vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

Nibbleskolans rektor har genomgått statliga rektorsutbildningen och tillträdde som rektor vid skolan år 1997. Rektor uppfattas av personal och föräldrar som väl förtrogen med den dagliga verksamheten. Eleverna uppges att rektor syns i skolan och är en vuxen som man vid behov kan vända sig till. Inspektörernas bedömning är att skolans pedagogiska ledning är bra.

Skolans olika arbetslag har regelbundna konferenser varje vecka. Fritidshemmens avdelningar har möten som rektor deltar vid i viss utsträckning. Personalen anser att de kontakter rektor vid behov och att detta fungerar på ett bra sätt.

Information från och till förvaltningen sker vid regelbundna möten med alla skolledare i kommunen eller om det finns behov att lösa specifika frågor.

I Nibbleskolans arbetsplan för 2003–2004 anges ett antal prioriterade mål. Arbetsplanen har tidigare reviderats i nära samarbete med dåvarande lokala styrelsen med föräldramajoritet. Fritidshemmens verksamhet ingår i arbetsplanen.

På skolan pågår kvalitetsarbete i linje med kommunens övergripande mål. Inom ramen för de kommunövergripande Språk-, läs- och skrivprojektet och Matematikprojektet har samarbetet ökat mellan skolornas personal. Vid inspektionen

har det framkommit att skolans personal utvärderar verksamheten vid läsårets slut. Kommunala användarenkäter och trivselenkäter på skolan har genomförts regelbundet. Skolan har i årsrapporten arbetat med en kommunövergripande struktur för kvalitetsredovisning och lämnat underlag i enlighet med denna till kommunen. I arbetet har personal varit delaktig. Årsrapporten innehåller ”Kvalitetsanalys och bedömning” med underrubriken ”Extra prioriterade områden”. Dokumentet ger främst en beskrivning av verksamheten. Graden av måluppfyllelse eller brist på måluppfyllelse redovisas i viss utsträckning. Analys samt koppling mellan resultaten och föreslagna åtgärder är svår att utläsa. Föräldrar och elever har inte tagit del av resultaten av utvärderingar eller årsrapporten.

Vid Nibbleskolans fritidshem genomförs trivselenkäter, men i övrigt saknas utvärderingar för fritidshemmens verksamhet. Det framkommer vid inspektionen att några resultat för fritidshemsverksamheten inte specifikt har efterfrågats.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Nibbleskolans rektor tar ansvar för de övergripande funktionerna som beskrivs i läroplanen och fungerar som en pedagogisk ledare på skolan.

Inspektörerna bedömer att arbetet med att skapa rutiner och metoder för ett systematiskt kvalitetsarbete pågår på skolan men bör förbättras, med bland annat kvalitetsredovisningen som redskap. Inspektörerna vill i detta avseende påpeka vikten av att alla berörda i skolan är förtroga med kvalitetsredovisningen då denna bör ses som skolans viktigaste dokument för utvecklingen av verksamheten.

Det som sägs ovan för skolan beträffande kvalitetsarbete gäller även för fritidshemsverksamheten. Inspektörerna vill dock framhålla att avsaknaden av löpande uppföljningar och utvärderingar av fritidshemmens verksamhet innebär att kommunens beslutsfattare inte får tillfredsställande underlag för beslut om hur verksamheten ska drivas vidare, utvecklas och förbättras.

Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Inom en viss utbildning skall det också finnas möjligheter för eleverna att individuellt göra val av kurser eller ämnen.

Granskningen gäller om möjlighet till utbildning ges i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till utbildning behandlas.

Eleverna i Köpings kommun väljer i allmänhet att gå i den närmaste skolan. Vid önskemål om att gå i en annan skola kan detta ordnas.

I Nibbleskolan samordnas timplanen med mottagande skola. I den nationella timplanen för grundskolan anges att elever skall ha 382 timmar i elevens val under sin grundskoletid. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda kunskaper i ett eller flera ämnen för eleven. Vid Nibbleskolan finns utrymme enligt schema för elevens val. Elevens val erbjuds dock inom ramen för klassens val och uppges ge möjlighet till forskning i olika ämnen för eleverna i klassen.

Skolan har ambitioner kring utformningen av elevens val, men dessa är ännu inte genomförda.

I Nibbleskolan ges ett flertal elever undervisning i svenska som andraspråk. Vid inspektionen framkommer dock att det på skolan råder osäkerhet beträffande undervisningen i ämnet. Inspektörerna finner anledning att uppmärksamma skolan på att rektor beslutar om anordnande av undervisning i svenska som andraspråk för berörda elever. Svenska som andraspråk skall inte erbjudas som stödundervisning utan är ett ämne, för vilket det finns en egen kursplan. Det är viktigt att elever, föräldrar och personal känner till vilket ämne som eleven får undervisning i.

Skolans förberedelseklass har vid inspektionsbesöket fem elever. Eleverna får inledningsvis även undervisning i musik, slöjd, bild samt idrott och hälsa i förberedelseklassen. Successivt integreras eleverna i undervisningen i samtliga ämnen i sina respektive klasser.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna i Nibbleskolan oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, har tillgång till utbildning. Inspektörerna finner dock att skolan för närvarande inte uppfyller bestämmelserna vad gäller elevens val och svenska som andraspråk.

Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Nibbleskolan har flertalet av den pedagogiska personalen en utbildning avsedd för den undervisning som bedrivs. Specialpedagogisk kompetens finns. Skolan har en mycket låg personalomsättning.

Personalens kompetensutveckling har under senare år bland annat bestått av fortbildning i involveringspedagogik, Språk-, läs- och skrivutvecklingsprojektet, den så kallade KAK-dagen som är en gemensam fortbildningsdag för Köping, Arboga och Kungsör samt fortbildning för viss personal i Pilen-materialet och Charlie-projektet.

Nibbleskolan har ett skolbibliotek. Inspektörerna bedömer att skolans tillgång till ändamålsenliga läromedel och annan utrustning är tillräcklig för vad som behövs för en tidsenlig utbildning. Inspektionen har visat att skolans lokaler är ändamålsenliga. Vid två av fritidshemsavdelningarna finns det dock anledning att se över lokalerna utifrån ändamålsenligheten. På grund av väggarnas utformning blir det högljutt på eftermiddagarna och barnen saknar möjligheter att dra sig tillbaka för vila eller lugnare stunder.

På skolan finns en elev med fysiskt handikapp och vissa ombyggnationer har genomförts för att anpassa lokalerna.

Sammanfattningsvis är tillgången till resurser kompetensmässigt och materiellt för den aktuella utbildningen tillfredsställande med hänsyn till författningarnas krav.

Inspektörerna bedömer dock att lokalerna vid två fritidshemsavdelningar bör ses över.

Sammanfattande bedömning

Den pedagogiska verksamheten i Nibbleskolan ligger i linje med de nationella bestämmelserna och målen för förskoleklassen, grundskola och fritidshem. Skolan utgör en trygg arbetsmiljö för barn och elever. Elever, föräldrar och personal samverkar på ett föredömligt sätt kring värdegrundsfrågor. Skolans utvecklingsarbete med stödfrågor är under positiv utveckling.

Skolverkets inspektörer anser dock att det finns utrymme för att utveckla verksamheten genom att

- öka elevernas inflytande över och ansvar för det egna lärandet,
- föra övergripande pedagogiska diskussioner på skolan om målen i läroplanen och kursplanerna samt formulera mål för elevernas individuella lärande som går att utvärdera och redovisa,
- organisera undervisningen så att ingen elev riskerar att missa delar av utbildningen i något ämne,
- förbättra det systematiska utvecklingsarbetet och kvalitetsredovisningen,
- se över två fritidshems ändamålsenlighet avseende lokaler.

Inspektionen av rektorsområdet för Nibbleskolan visar att skolan inte uppfyller gällande bestämmelser vad gäller

- åtgärdsprogram,
- svenska som andraspråk,
- elevens val.

Datum	Ort
2004-02-03	Stockholm

Mariette Dennholt
Robert Johansson